

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Kielcach

LKI – 4100-01-01/2013
P/13/147

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Kielcach
al. Tysiąclecia Państwa Polskiego 4, 25-520 Kielce
T +48 41 249 91 00, F +48 41 249 91 05
lki@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/13/147 Wykonanie budżetu państwa w 2012 r. w części 85/26 – województwo świętokrzyskie.
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r. oraz działania wcześniejsze i późniejsze dotyczące ustawy budżetowej na 2012 rok.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Kielcach.
Kontrolerzy	Andrzej Kamiński, główny specjalista k.p., upoważnienie do kontroli nr 84683 z dnia 2 stycznia 2013 r.; Jerzy Stachowiak, główny specjalista k.p., upoważnienie do kontroli nr 84684 z dnia 2 stycznia 2013 r. [Dowód: akta kontroli str. 1-4]
Jednostka kontrolowana	Świętokrzyski Urząd Wojewódzki w Kielcach, al. IX Wieków Kielc 3, 25-520 Kielce (ŚUW lub Urząd).
Kierownik jednostki kontrolowanej	Bożentyna Pałka-Koruba, Wojewoda Świętokrzyski. [Dowód: akta kontroli str.5]

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna	Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie ¹ wykonanie budżetu państwa w 2012 r. w części 85/26 – województwo świętokrzyskie.
Uzasadnienie oceny ogólnej	<p>Pozytywną ocenę uzasadnia w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none">– zrealizowanie wydatków z uwzględnieniem prawidłowo dokonanych zmian oraz w sposób oszczędny i celowy;– rozdysponowanie środków z rezerw celowych i ogólnej zgodnie z przeznaczeniem, wynikającym z decyzji ministra finansów;– prawidłowe realizowanie wydatków z budżetu środków europejskich;– prawidłowe gospodarowanie środkami publicznymi przeznaczonymi na dotacje;– zapewnienie funkcjonowania systemu finansowo-księgowego zgodnie z przepisami o rachunkowości;– prawidłowe przeprowadzenie i rozliczenie inwentaryzacji składników majątkowych;– rzetelne i terminowe sporządzenie jednostkowych i łącznych rocznych sprawozdań budżetowych;– prawidłowe sprawowanie nadzoru i kontroli nad realizacją budżetu w części 85/26 – województwo świętokrzyskie. <p>Stwierdzone w toku kontroli NIK nieprawidłowości nie miały wpływu na realizację budżetu w części 85/26 i polegały na:</p> <ul style="list-style-type: none">– niewprowadzeniu w obowiązującym w ŚUW zakładowym planie kont, w okresie objętym kontrolą, wszystkich zmian wprowadzonych w 2012 r. rozporządzeniem Ministra Finansów z 19 stycznia 2012 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeśli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali nie dawałoby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, ocenę ogólną należy uzupełnić o dodatkowe objaśnienie.

- budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej²;
- wpisaniu do ksiąg rachunkowych nieprawidłowej daty dokonania operacji gospodarczej dotyczącej dwóch dowodów księgowych (faktur) na łączną kwotę 49 tys. zł.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Dochody budżetowe

Opis stanu faktycznego

Zgodnie z założeniami przyjętymi do kontroli wykonania w 2012 r. budżetu państwa, kontrola dochodów budżetowych w części 85/26 – województwo świętokrzyskie została ograniczona do przeprowadzenia analizy porównawczej danych ujętych w rocznym sprawozdaniu budżetowym Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych.

W ustawie budżetowej na rok 2012 z dnia 2 marca 2012 r.³ dochody budżetu państwa w części 85/26 zostały zaplanowane w kwocie 60.290 tys. zł. Zrealizowane dochody wyniosły 84.997 tys. zł, tj. 141,0% kwoty planowanej, głównie z tytułu:

- dochodów budżetu państwa związanych z realizacją zadań zleczonych jednostkom samorządu terytorialnego (j.s.t.) (§ 2350) – 36.241 tys. zł (42,6% dochodów ogółem), tj. wyższych o 76,0% w porównaniu z planem;
- grzywien, mandatów i innych kar pieniężnych od ludności (§ 0570) – 25.740 tys. zł (30,3%), tj. wyższych o 22,3% w porównaniu z planem;
- wpływów z różnych opłat (§ 0690) – 12.472 tys. zł (14,7%), tj. wyższych o 27,4% w porównaniu z planem.

Wyższe od przewidywanego wykonanie planu dochodów spowodowane było głównie trudną do dokładnego zaplanowania wysokością dochodów związanych z realizacją zadań zleczonych j.s.t., z tytułu:

- odpłatnego udostępniania nieruchomości z zasobu nieruchomości Skarbu Państwa;
- aktualizacji opłat z tytułu użytkowania wieczystego gruntów Skarbu Państwa;
- przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności;
- zbycia nieruchomości z zasobu nieruchomości Skarbu Państwa oraz wzrostu liczby i kwoty wystawianych mandatów karnych i poprawy skuteczności egzekwowania należności. [Dowód: akta kontroli str. 552-577,646]

1.1. Należności pozostałe do zapłaty

Na koniec 2012 r. w części 85/26 występowały należności pozostałe do zapłaty w kwocie 196.380 tys. zł, w tym zaległości – 193.879 tys. zł.

W porównaniu do 2011 r. należności ogółem były wyższe o 34.925 tys. zł, a zaległości – wyższe o 35.127 tys. zł. Wpływ na zwiększenie się kwoty zaległości miał w szczególności wzrost o 35.096 tys. zł trudnych do ściągnięcia zaległości, dotyczących zwrotów wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego i zaliczek alimentacyjnych, rozdział 85212 – *Świadczenia alimentacyjne, zaliczka alimentacyjna oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego*. [Dowód: akta kontroli str. 552,554,555,565-573,646]

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli, zgodnie z przyjętymi założeniami, nie dokonywała oceny prawidłowości planowania i realizacji dochodów budżetowych.

2. Wydatki budżetowe

2.1. Planowanie wydatków budżetowych

Opis stanu faktycznego

1. W ustawie budżetowej na 2012 r. wydatki budżetu państwa w części 85/26 zostały zaplanowane w wysokości 894.322 tys. zł. W trakcie roku zostały zwiększone o kwotę 254.681 tys. zł, tj. do wysokości 1.149.003 tys. zł (o 28,5%).

² Dz. U. z 2012 r., poz. 121.

³ Dz. U. z 2012 r., poz. 273.

Kwoty wydatków zgłoszone przez Wojewodę do projektu budżetu w części 85/26, jako limit ustalony przez Ministra Finansów, wyniosły 406.072 tys. zł, tj. 45% kwoty ujętej w ustawie budżetowej. Zostały one zaplanowane w układzie klasyfikacji budżetowej z uwzględnieniem założeń przyjętych do planowania budżetu państwa przez Radę Ministrów i Ministra Finansów. Przy planowaniu uwzględniono następujące czynniki mające wpływ na rzetelność wykazanych w projekcie kwot wydatków zawarte w pismach:

- Ministra Finansów z 6 kwietnia 2011 r. znak: FS8/414/1-26/LMX/2011, przekazujące wstępną kwotę wydatków na rok 2012 r. dla części 85/26, w szczególności dotyczącą: wysokości kwot bazowych dla osób objętych mnożnikowymi systemami wynagrodzeń oraz wynagrodzeń osób nieobjętych mnożnikowymi systemami wynagrodzeń, wysokości wydatków relacjonowanych do wynagrodzeń, zasad określania dodatkowego wynagrodzenia rocznego, ustalania odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych, średniorocznego wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych, prognozowanych, średniorocznych kursów walut, wskaźnika wzrostu dotacji dla gmin na wypłatę zasiłków stałych i zasiłków okresowych oraz na opłacenie składek zdrowotnych za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej;
- Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z 15 kwietnia 2011 r. znak: DUEiWM-WFUEIZG-0884-1-4/11/MK, określającego limit wydatków na bieżące utrzymanie przejść granicznych;
- Ministra Finansów z 12 kwietnia 2011 r. znak: FS5-460-4/26/169/DDI/2011 przekazującego wstępną kwotę wydatków bieżących przeznaczonych na finansowanie zadań oświaty i wychowania;
- Ministra Obrony Narodowej z 7 kwietnia 2011 r. znak: 1482/5/3 określającego limit wydatków z przeznaczeniem na sfinansowanie zadań obronnych ujętych w *Programie pozamilitarnych przygotowań obronnych Rzeczypospolitej Polskiej w latach 2009-2018*, przewidzianych do realizacji w 2012 roku. [Dowód: akta kontroli str.69,133]

2. Zwiększenie planu wydatków wynikało z otrzymania środków pochodzących z:

a) rezerw celowych budżetu państwa w wysokości 250.527 tys. zł, z przeznaczeniem na:

- dopłaty do paliwa rolniczego – 23.636 tys. zł;
- utrzymanie urządzeń melioracji wodnych podstawowych i wód istotnych dla regulacji stosunków wodnych na potrzeby rolnictwa oraz dla spółek wodnych na realizację zadań z zakresu utrzymania melioracji wodnych szczegółowych – 6.082 tys. zł;
- zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt oraz dofinansowanie kosztów realizacji zadań Inspekcji Weterynaryjnej – 16.710 tys. zł;
- usuwanie skutków klęsk żywiołowych – 83.038 tys. zł;
- realizację Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych – Etap II Bezpieczeństwo – Dostępność-Rozwój – 10.100 tys. zł;
- dofinansowanie wypłat zasiłków okresowych w części gwarantowanej z budżetu państwa – 2.679 tys. zł;
- finansowanie ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi – 1.805 tys. zł;
- finansowanie pobytu dzieci cudzoziemców w całodobowych placówkach opiekuńczo-wychowawczych – 1.438 tys. zł;
- dofinansowanie zadań własnych gmin w ramach resortowego programu wspierania rodziny i pieczy zastępczej *Asystent rodziny* – 854 tys. zł;
- realizację świadczeń rodzinnych, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz na opłacenie składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne – 23.528 tys. zł;
- opłacenie składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające świadczenia rodzinne – 1.368 tys. zł;
- dofinansowanie wypłat zasiłków okresowych w części gwarantowanej z budżetu państwa – 6.389 tys. zł;
- dofinansowanie wypłat zasiłków stałych – 9.348 tys. zł;

- realizację programu *Pomoc państwa w zakresie dożywiania*, pomoc finansowa w ramach rządowego programu wspierania osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne – 22.268 tys. zł;
 - finansowanie lub dofinansowanie zadań z zakresu pomocy społecznej – wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki oraz obsługę tego zadania – 1.636 tys. zł;
 - dofinansowanie świadczeń pomocy materialnej dla uczniów o charakterze socjalnym; na realizację Narodowego Programu Stypendialnego oraz na stypendia Prezesa Rady Ministrów dla uczniów szczególnie uzdolnionych – 18.011 tys. zł;
 - pilotaż Wieloletniego Programu Rządowego *Cyfrowa szkoła i Radosna szkoła* – 2.445 tys. zł;
 - pozostałe wydatki, dotyczące skutków zmian systemowych wynikających z art. 94 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych⁴, na budowę i funkcjonowanie systemu powiadamiania ratunkowego na terenie kraju, dofinansowania zadań z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej, modernizacji Państwowej Straży Pożarnej oraz na wypłaty zryczałtowanego ekwiwalentu pieniężnego za przedłużony czas służby funkcjonariuszom PSP – *Turniej UEFA EURO 2012* i inne – 19.192 tys. zł; [Dowód: akta kontroli str.62-69]
- b) rezerwy ogólnej budżetu państwa o kwotę 4.100 tys. zł, z przeznaczeniem na dofinansowanie realizacji inwestycji pn. *Rozbudowa, przebudowa, nadbudowa i zmiana sposobu użytkowania budynku pralni i administracyjnego w Gnojnie z przeznaczeniem na pawilon mieszkalny dla PDS w Gnojnie* oraz na dofinansowanie zadania *Rozbudowa szpitala w Staszowie poprzez budowę i wyposażenie nowego pawilonu bloku operacyjnego oraz specjalistycznych pracowni diagnostycznych - faza II i III*; [Dowód: akta kontroli str.62,75-90]
- c) części 36 *Skarb Państwa* o kwotę 54 tys. zł na podstawie rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z 21 czerwca 2012 r. w sprawie dokonania przeniesień planowanych wydatków budżetowych oraz kwot wynagrodzeń określonych w ustawie budżetowej na rok 2012⁵, z przeznaczeniem na finansowanie zadań dotychczas realizowanych przez delegaturę terenową ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa. [Dowód: akta kontroli str.72-73]

Z przyznanej z rezerw celowych kwoty 250.527 tys. zł wykorzystano 247.096 tys. zł, (98,6%). Niewykorzystaną kwotę środków w wysokości 3.431 tys. zł zablokowano. Głównymi przyczynami zablokowania tych środków było niezgłaszanie przez część gmin zapotrzebowania na dofinansowanie świadczeń o charakterze socjalnym, niższe potrzeby od pierwotnie zakładanych na realizację rządowego programu wspierania niektórych osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne, niższe od przewidywanych koszty zwalczania chorób zakaźnych wśród zwierząt oraz rezygnacja przez gminę Kielce z udziału w rządowym programie *Razem bezpieczniej*. [Dowód: akta kontroli str.203-205]

W ŚUW (dysponent III stopnia) ze środków z rezerw celowych w kwocie 2.335 tys. zł wykorzystano 2.108 tys. zł (90,2%). Niewykorzystane środki w wysokości 227 tys. zł zablokowano z uwagi na uzyskane oszczędności w zakresie wydatków płacowych i rzeczowych. W wyniku badania wykorzystania przez ŚUW 100% tych środków ustalono, że zwiększenia wynikały z potrzeb jednostki i wykorzystane zostały na realizację zadań zgodnie z przeznaczeniem, w tym przede wszystkim na sfinansowanie skutków zmian systemowych wynikających z art. 94 ustawy przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych oraz budowy i funkcjonowania systemu powiadamiania ratunkowego na terenie kraju. [Dowód: akta kontroli str.580-585]

Z pochodzącej z rezerwy ogólnej kwoty 4.100 tys. zł wykorzystano 4.047,2 tys. zł (98,7%). W wyniku szczegółowego badania 100% tej kwoty stwierdzono, że została ona

⁴ Dz. U. Nr 157, poz. 1241 ze zm.

⁵ Dz. U. z 2012 r. poz. 718.

wydatkowana zgodnie z przeznaczeniem, na dofinansowanie realizacji inwestycji pn. *Rozbudowa, przebudowa, nadbudowa i zmiana sposobu użytkowania budynku pralni i administracyjnego w Gnojnie z przeznaczeniem na pawilon mieszkalny dla PDS w Gnojnie* oraz na dofinansowanie zadania *Rozbudowa szpitala w Staszowie poprzez budowę i wyposażenie nowego pawilonu bloku operacyjnego oraz specjalistycznych pracowni diagnostycznych*. Powyższe ustalono na podstawie sprawozdań rzeczowych przesłanych przez starostów buskiego i staszowskiego. [Dowód: akta kontroli str.82-90]

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

2.2. Realizacja wydatków budżetowych

2.2.1. Wykonanie planu wydatków

Opis stanu
faktycznego

1. Zrealizowane w części 85/26 wydatki wyniosły 1.128.251 tys. zł, tj. 98,2% planu po zmianach wynoszącego 1.149.003 tys. zł. Wojewoda otrzymała w 2012 r. na realizację wydatków 1.137.101 tys. zł. Na rachunek budżetu państwa zwrócono 8.850 tys. zł, z tego kwota 3.874 tys. zł została nierozdysponowana na skutek braku zapotrzebowania, a 4.976 tys. zł niewykorzystanych dotacji przez j.s.t. zwrócono na rachunek Ministerstwa Finansów z zachowaniem terminów określonych w § 16 rozporządzenia Ministra Finansów z 20 grudnia 2010 r. w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa⁶. [Dowód: akta kontroli str.133,592-593,802-827]

Wykonanie wydatków niższe od planu po zmianach o 20.752 tys. zł spowodowane było głównie:

- niezrealizowaniem w pełni (w 69,3%) wydatków *Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013* w ramach działania *Poprawianie i rozwijanie infrastruktury związanej z rozwojem rolnictwa i leśnictwa*, na skutek opóźnień wdrożenia projektów w powiatach buskim, opatowskim i ostrowieckim, a spowodowanych wydłużającymi się postępowaniami odwoławczymi w sprawach rozszerzenia obszaru scalania;
- niższymi o 24% od planowanych kosztami zwalczania chorób zakaźnych wśród zwierząt;
- niewykorzystaniem przez pięć powiatów części (30%) dotacji celowej na pokrycie kosztów zalesiania gruntów z uwagi na brak zainteresowania zalesianiem gruntów skutkujący mniejszą liczbą składanych wniosków;
- mniejszym zainteresowaniem samorządów ćwiczeniami obronnymi realizowanymi w ramach planu szkolenia obronnego, a także bezkosztowym udziałem reprezentantów województwa świętokrzyskiego w Regionalnym Ćwiczeniu Obronnym *Anakonda – 12*;
- spadkiem liczby osób przystępujących do egzaminu sprawdzającego kwalifikacje kandydatów na instruktorów i instruktorów nauki jazdy;
- rezygnacją przez gminę Kielce z udziału w rządowym programie *Razem bezpieczniej*.

W porównaniu do 2011 r. zrealizowane wydatki były niższe o 22.528 tys. zł (2%).

Najwyższe wydatki w części 85/26 wystąpiły w dziale 852 *Pomoc Społeczna* (53,5% wydatków ogółem) i wyniosły 604.015 tys. zł, tj. 98,7% planu po zmianach. Dotyczyły one przede wszystkim:

- wypłaty świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego (§ 2010) – 445.372 tys. zł,
- pomocy w zakresie dożywiania, zasiłków stałych, a także bieżącej działalności 102 gminnych ośrodków pomocy społecznej (§ 2030) – 104.935 tys. zł;
- bieżącego utrzymania mieszkańców przyjętych do 31 domów pomocy społecznej przed dniem 1 stycznia 2004 r. (§ 2130) – 46.136 tys. zł. [Dowód: akta kontroli str.133-151,802-827]

2. Wydatki na utrzymanie ŚUW (dysponenta III stopnia) stanowiły 2,1% wydatków w części 85/26. ŚUW otrzymał w 2012 r. środki w wysokości 39.134 tys. zł, z których wydatkowano

⁶ Dz. U. Nr 245, poz. 1637 ze zm.

38.274 tys. zł (97,8%). Niewykorzystane środki w wysokości 860 tys. zł zwrócono na rachunek dysponenta głównego terminowo, zgodnie z § 16 ust. 5 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa. Zwroty dotyczyły głównie niewykorzystanych środków na wydatki bieżące oraz z rezerw celowych, spowodowanych oszczędnościami powstałymi w wyniku przeprowadzonych postępowań przetargowych. [Dowód: akta kontroli str.578-580,594]

Badaniem objęto wydatki w wysokości 8.030 tys. zł, tj. 21% wydatków na utrzymanie ŚUW w kwocie 38.274 tys. zł. ŚUW dokonywał wydatków zgodnie z obowiązującymi przepisami, oszczędnie gospodarując przyznanymi kwotami. Środki publiczne zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem. Kwotę 3.927 tys. zł wydatkowano na inwestycje i zakupy inwestycyjne, m.in. na inwestycje budowlane prowadzone w siedzibie Urzędu (2.994 tys. zł), zakupy niezbędnych urządzeń, takich jak komputery, urządzenia kserograficzne, środki transportu (933 tys. zł). Kwota 4.103 tys. zł stanowiła wydatki bieżące przeznaczone na zakup materiałów i wyposażenia oraz usług, w tym remontowych, zakup energii i pozostałych (m.in. wykonanie operatów szacunkowych, opinii, ekspertyz). [Dowód: akta kontroli str.585-591]

3. Kontrolą objęto trzy postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, na kwotę 3.219 tys. zł, z czego dwa w trybie przetargu nieograniczonego, dotyczące *wykonania instalacji oddymiającej poziome i pionowe drogi ewakuacyjne w budynku A – lewa strona wraz z piwnicą* o wartości brutto 1.765 tys. zł i *prac porządkowych wewnątrz budynków ŚUW w Kielcach* o wartości brutto 1.314 tys. zł (zamówienie na okres trzech lat) oraz jedno w trybie z wolnej ręki, dotyczące *świadczenia serwisu i bieżącej konserwacji systemów: TBD-FK „Finanse i Księgowość”, TBD-MK „Mandaty Karne” i –SEM „Internetowy System Ewidencji Mandatów”, TBD-AZ „Archiwum Zakładowe”* o wartości brutto 140.220 zł.

Na realizację tych zamówień wydatkowano w 2012 r. 1.947 tys. zł. W wyniku analizy dokumentacji dotyczącej wymienionych zamówień stwierdzono, że zostały one przeprowadzone zgodnie z procedurami określonymi w ustawie z 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych⁷. Rzetelnie prowadzono dokumentację postępowań, a rozliczenia finansowe prawidłowo ujęto w księgach rachunkowych. Nie wystąpiły przypadki nieterminowych płatności za dostarczone towary i usługi. [Dowód: akta kontroli str.595-598, 600-637]

Kontrolą objęto również cztery zakupy towarów i usług o łącznej wartości 118 tys. zł, udzielonych w 2012 r. z pominięciem ustawy Prawo zamówień publicznych. W wyniku analizy dokumentacji dotyczącej skontrolowanych zamówień, stwierdzono, że wartość poszczególnych zakupów nie przekroczyła kwoty określonej w art. 4 pkt 8 ww. ustawy (14 tys. euro), od której istnieje obowiązek stosowania przepisów tej ustawy. Zakupów dokonano zgodnie z procedurami określonymi w regulaminie udzielania zamówień, które finansowane są ze środków publicznych, stanowiącym załącznik nr 4 do zarządzenia Nr 2 Dyrektora Generalnego ŚUW z 1 lutego 2011 r. w sprawie procedur wewnętrznych udzielania zamówień publicznych w ŚUW w Kielcach. Tym samym przestrzegane były zasady powszechności dostępu do realizacji zadań finansowanych ze środków publicznych oraz wyboru najkorzystniejszej oferty, wynikające z art. 43 i art. 162 pkt 4 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁸. [Dowód: akta kontroli str.599]

2.2.2. Wykorzystanie środków na dotacje budżetowe

1. W 2012 r. dysponent części 85/26 przekazał dotacje w kwocie 995.810 tys. zł – 98,5% planu po zmianach wynoszącego 1.011.382 tys. zł. Przekazane w 2012 r. dotacje były niższe od przekazanych w roku poprzednim o 20.709 tys. zł (2%).

W 2012 r. nie planowano i nie przekazywano dotacji przedmiotowych. [Dowód: akta kontroli str.174]

2. Na dotacje podmiotowe zaplanowano 30 tys. zł, które przeznaczono dla spółek wodnych, zgodnie z załącznikiem nr 8 do ustawy budżetowej na 2012 r. W trakcie roku plan wydatków zwiększono do 280 tys. zł i zrealizowano w 100%. W porównaniu do 2011 r. kwota dotacji

⁷ Dz. U z 2010 r. Nr 113, poz. 759 ze zm.

⁸ Dz. U. Nr 157 poz. 1240 ze zm.

była wyższa o 165 tys. zł (143,5%). Środki te wydatkowano w całości na realizację zadań z zakresu utrzymania melioracji wodnych szczegółowych. Dotacje podmiotowe otrzymało osiem gminnych spółek wodnych oraz dwa rejonowe związki spółek wodnych, zrzeszające 13 gminnych spółek. Podziału kwot dokonano na podstawie analizy wniosków składanych do Wojewody przez spółki wodne. [Dowód: akta kontroli str.175,330-331]

3. Zaplanowane w ustawie budżetowej dotacje celowe ogółem w wysokości 779.388 tys. zł, w trakcie roku zwiększono do 1.011.102 tys. zł (o 29,7%), wykorzystano w kwocie 995.530 tys. zł, tj. 98,5% planu po zmianach. [Dowód: akta kontroli str.174-175]

4. Dotacje celowe dla jednostek zaliczanych oraz niezaliczanych do sektora finansów publicznych zrealizowano w kwocie 2.104 tys. zł, finansując realizację przez te jednostki zadań publicznych z dziedziny opieki społecznej, wypoczynku dzieci i młodzieży oraz ochrony zabytków. [Dowód: akta kontroli str.175]

5. Analiza dotacji na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji stowarzyszeniom (§ 2820) i fundacjom (§ 2810) w dziale 852 – *Pomoc społeczna*, rozdziale 85203 – *Ośrodki wsparcia* w wysokości 350 tys. zł wykazała, że postępowania w sprawie udzielenia dotacji przeprowadzono zgodnie z wymogami art. 12 – 15 ustawy z 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie⁹. Przyznanie dotacji poprzedzała procedura konkursowa zgodnie z zarządzeniem Wojewody z 15 marca 2012 r. w sprawie powołania komisji konkursowej opiniującej oferty w otwartym konkursie ofert z budżetu Wojewody na wspieranie realizacji zadań w obszarze pomocy społecznej w 2012 r., umożliwiającą równy dostęp beneficjentów i wybór najkorzystniejszych ofert. [Dowód: akta kontroli str.342-358]

6. Dotacje celowe na finansowanie lub dofinansowanie ustawowo określonych zadań bieżących realizowanych przez pozostałe jednostki sektora finansów publicznych, zrealizowano w kwocie 64.306 tys. zł. W ramach tej dotacji, 7.853 tys. zł przekazano na bieżące utrzymanie Świętokrzyskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Modliszewicach. Środki w kwocie 56.453 tys. zł przeznaczono na sfinansowanie zadań z zakresu ratownictwa medycznego. Środki te przekazano do Świętokrzyskiego Oddziału Wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia w Kielcach (ŚOW NFZ), na podstawie porozumienia z 22 czerwca 2011 r. zawartego przez Wojewodę Świętokrzyskiego z dyrektorem ŚOW NFZ. Porozumienie zawierało wszystkie postanowienia wymagane art. 150 ustawy o finansach publicznych. [Dowód: akta kontroli str.332-339]

W 2012 r. Urząd przeprowadził w czterech jednostkach kontrole pod kątem spełniania warunków określonych w ustawie z 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym¹⁰ w zakresie:

- 1) miejsc stacjonowania zespołów, kwalifikacji i uprawnień osób wyznaczonych do wykonywania medycznych czynności ratunkowych, realizacji obowiązku doskonalenia zawodowego ratowników medycznych oraz spełniania ustawowych czasów dotarcia zespołów ratownictwa medycznego do miejsca zdarzenia;
- 2) analizy i sposobu prowadzenia dokumentacji dotyczącej przyjmowania zgłoszeń i podejmowanych interwencji do stanów nagłego zagrożenia zdrowotnego;
- 3) oceny stanu wyposażenia i składów zespołów ratownictwa medycznego.

W wyniku kontroli stwierdzono uchybienia polegające na:

- przekroczeniu maksymalnego czasu dotarcia zespołów ratownictwa medycznego na miejsce zdarzenia od chwili przyjęcia zgłoszenia przez dyspozytora medycznego, określonego w art. 24 ust. 1 pkt 3 ustawy o Państwowym Ratownictwie Medycznym,
- zadysponowaniu podstawowego zespołu ratownictwa medycznego w składzie jednej osoby uprawnionej do wykonywania medycznych czynności ratunkowych (dwa przypadki),
- wydłużonym czasie pomiędzy przyjęciem zgłoszenia przez dyspozytora a wyjazdem zespołu do zdarzenia.

⁹ Dz. U. z 2010 r. Nr 234, poz. 1536 ze zm.

¹⁰ Dz. U. Nr 191, poz. 1410 ze zm.

Stwierdzone uchybienia nie powodowały następstw dla kontrolowanej działalności w aspekcie realizowanych zadań w systemie Państwowego Ratownictwa Medycznego. Urząd nie prowadził kontroli w zakresie rozliczenia dotacji celowej na finansowanie zadań zespołów ratownictwa medycznego. Wojewoda powierzył, zgodnie z art. 49 ust. 1 ustawy o Państwowym Ratownictwie Medycznym, przeprowadzenie postępowania o zawarcie umów z dysponentami zespołów ratownictwa medycznego na wykonywanie zadań z zakresu ratownictwa medycznego, w tym m.in. kontrolę wykonania tych umów dyrektorowi ŚOW NFZ. Zgodnie z § 5 porozumienia zawartego w dniu 22 czerwca 2011 r., ŚOW NFZ przedstawił rozliczenie dotacji celowej wykorzystanej w 2012 r. [Dowód: akta kontroli str.340-341]

Szczegółowymi badaniami kontrolnymi NIK objęła 33 (37,1%) spośród 89 umów zawartych w 2012 r. przez Wojewodę z beneficjentami o udzielenie dotacji celowej w ramach dotacji przyznanych na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji stowarzyszeniom i fundacjom. Łączna wartość zadań wynikających z umów w badanej próbie wyniosła 350 tys. zł. Ponadto zbadano 29 (55,8%) spośród 52 umów zawartych z powiatami i gminami w ramach programu wspierania rodziny i pieczy zastępczej. Łączna wartość przedmiotu umów w badanej próbie wyniosła 3.589 tys. zł. W wyniku kontroli stwierdzono, że przekazanie dotacji następowało na podstawie umów sporządzonych zgodnie z wymogami określonymi w art. 150 i 151 ust. 1 i 2 ustawy o finansach publicznych, a rozliczenie zgodnie z warunkami i w terminach określonych w umowach oraz w art. 152 ust. 2 ustawy o finansach publicznych, za wyjątkiem Stowarzyszenia Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych *Przyjazne Schody* przy Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Baryczy, gm. Końskie, które przekroczyło o jeden miesiąc wynikający z umowy termin zwrotu niewykorzystanej dotacji w kwocie 39,92 zł.

Z dokumentacji rozliczeniowej dotacji objętych szczegółowym badaniem wynika, iż zadania określone w umowach o udzielenie dotacji zostały zrealizowane. [Dowód: akta kontroli str.316-321,342-358,900-913]

7. Planowane dla j.s.t. dotacje celowe w wysokości 944.675 tys. zł, wykonano w kwocie 929.120 tys. zł (98,4%). Zaplanowane dotacje celowe dla gmin wyniosły 652.389 tys. zł (69,0% ogólnej kwoty planowanych dotacji), dotacje celowe dla powiatów – 220.367 tys. zł (23,4%) oraz dotacje celowe dla samorządu województwa – 71.919 tys. zł (7,6%).

Zaplanowane dotacje dla j.s.t. zostały zrealizowane w następujących wysokościach:

- gminy – 641.164 tys. zł (98,3%);
- powiaty – 217.787 tys. zł (98,8%);
- województwo – 70.169 tys. zł (97,6%).

a) Na realizację zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zleconych ustawami przeznaczono kwotę 684.034 tys. zł (73,6% dotacji dla j.s.t. ogółem), finansując zadania z zakresu pomocy społecznej, w formie:

- zasiłków celowych dla osób i rodzin oraz opłacenie składek na ubezpieczenie zdrowotne za osoby nieobjęte obowiązkiem tego ubezpieczenia;
- na rozbudowę wałów przeciwpowodziowych i budowę przepompowni wód deszczowych;
- zwrotu rolnikom podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego;
- utrzymanie powiatowych jednostek Państwowej Straży Pożarnej.

b) Na dofinansowanie zadań własnych j.s.t. wydatkowano 244.197 tys. zł (26,4%) z przeznaczeniem głównie na:

- utrzymanie ośrodków pomocy społecznej oraz domów pomocy społecznej;
- wypłatę zasiłków okresowych;
- wypłatę przez gminy zasiłków i świadczeń w ramach pomocy materialnej dla uczniów
- dofinansowanie wieloletnich programów pn. *Pomoc państwa w zakresie dożywiania i Narodowy Program Przebudowy Dróg Lokalnych – Etap II Bezpieczeństwo – Dostępność – Rozwój (NDPDL)*.

c) Na zadania z zakresu administracji rządowej realizowane na podstawie porozumień zawartych przez gminy i powiaty z Wojewodą Świętokrzyskim wydatkowano 889 tys. zł (0,09%), finansując głównie utrzymanie grobów i cmentarzy wojennych w gminach oraz funkcjonowanie komisji kwalifikacji wojskowych w powiatach. [Dowód: akta kontroli str.174,176-195,231-245,322-329]

Analiza efektywności realizacji 13 zadań finansowanych ze środków budżetu państwa w latach 2011 i 2012 w zakresie: polityki społecznej (dopłaty do ubezpieczeń zdrowotnych, świadczenia rodzinne, zasiłki i pomoc w naturze, zasiłki stałe, dożywianie, pomoc materialna dla uczniów – stypendia i wyprawki szkolne); NDPDL (w zakresie remontów i modernizacji dróg gminnych i powiatowych); dopłat do paliwa rolniczego; dopłat do biletów ulgowych krajowych przewozów pasażerskich, wykazała, że jednostkowe wskaźniki wykonania tych zadań zasadniczo nie odbiegały od siebie w porównywanych latach. [Dowód: akta kontroli str.918-922]

Wojewoda Świętokrzyski, z zachowaniem terminu określonego w art. 148 ustawy o finansach publicznych, poinformowała w dniu 30 marca 2012 r. j.s.t. o kwotach dotacji celowych na zadania z zakresu administracji rządowej oraz o kwotach dochodów związanych z realizacją tych zadań, podlegających przekazaniu do budżetu państwa. Urząd przekazywał j.s.t. środki dotacji w terminach umożliwiających prawidłowe wykonanie zadań.

Spośród planowanych na 2012 r. dotacji dla j.s.t., zablokowano kwotę 9.736 tys. zł, tj. 1,03% zaplanowanej kwoty dotacji. Największe blokady dotyczyły niewykorzystanych środków z przeznaczeniem na:

- realizację świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, dofinansowanie opłacania składek na ubezpieczenie zdrowotne, środki na wkład własny dla j.s.t. na realizację projektów w ramach *Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki na lata 2007-2013*, dofinansowanie wypłat zasiłków stałych, realizację specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi – 4.790 tys. zł, które zablokowane zostały ze względu na to, iż potrzeby dotyczące wypłaty tych świadczeń były mniejsze niż zakładano;
- gospodarowanie rolniczymi zasobami wodnymi w ramach *Pogram Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013* – 1.024 tys. zł, ze względu na przedłużającą się aktualizację dokumentacji projektowej i związane z tym wydanie decyzji administracyjnych;
- scalanie gruntów w ramach *PROW 2007-2013* – 1.515 tys. zł, głównie z uwagi na toczące się postępowanie odwoławcze oraz powstałe oszczędności, gdyż wykonawca projektów scalenia nie jest płatnikiem VAT;
- realizację rządowego programu wspierania niektórych osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne, wypłata pomocy finansowej w wysokości 100 zł – 546 tys. zł, ze względu na to, iż potrzeby dotyczące wypłaty tych świadczeń były mniejsze niż zakładano. [Dowód: akta kontroli str.198,207-209]

Na podstawie sprawozdań z wykonanych zadań oraz kserokopii dokumentów księgowych potwierdzających dokonanie operacji finansowych, otrzymanych od beneficjentów dokumentacji objętych szczegółową kontrolą, ustalono, że zrealizowano określone w umowach zadania. [Dowód: akta kontroli str.894-899]

2.2.3. Realizacja wydatków bieżących

1. Zrealizowane w części 85/26 wydatki bieżące wyniosły 119.849 tys. zł (96,5% planu po zmianach) i były wyższe od wykonania w 2011 r. o 1.827 tys. zł (1,5%). Dominującą pozycję w tej grupie wydatków (97,7%) stanowiły wynagrodzenia i pochodne zrealizowane w wysokości 94.893 tys. zł (98,7% planu po zmianach) oraz zakupy materiałów i wyposażenia oraz usług zrealizowane w wysokości 22.228 tys. zł (88,8 %). (Dowód: akta kontroli str.173)

2. Zrealizowane w ŚUW (dysponent III stopnia) wydatki bieżące wyniosły 33.939 tys. zł, tj. 93,9% planu po zmianach i były niższe od wykonania w 2011 r. o 689 tys. zł (1,9%). Dominującą pozycję w tej grupie wydatków (95,5% wydatków ogółem) stanowiły wynagrodzenia i pochodne zrealizowane w wysokości 24.726 tys. zł (72,9%), a także zakupy materiałów i wyposażenia oraz usług wykonane w wysokości 7.682 tys. zł (22,6%). [Dowód: akta kontroli str.647-648]

2.2.4. Zatrudnienie i wydatki na wynagrodzenia

W ramach kontroli sprawdzono stan zatrudnienia i realizację wydatków na wynagrodzenia oraz wydatki na sfinansowanie wypłat wynikających z zawartych umów zlecenia i umów o dzieło.

1. Przeciętne zatrudnienie¹¹ w 2012 r. w części 85/26 wyniosło 1.715 osób i było niższe w porównaniu do przeciętnego zatrudnienia w 2011 r. o 14 osób (0,8%). Różnice wystąpiły w następujących grupach zatrudnionych (wg statusu zatrudnienia):

- pierwszej (osoby nieobjęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń) – spadek o osiem osób;
- drugiej (członkowie korpusu służby cywilnej) – spadek o siedem osób,
- trzeciej (żołnierze i funkcjonariusze) – wzrost o jedną osobę.

W 2012 r. wydatki na wynagrodzenia wyniosły 72.786 tys. zł i wzrosły w porównaniu do 2011 r. o 909 tys. zł (1,3%) Według danych wykazanych w rocznych sprawozdaniach budżetowych Rb-28 z wykonania planu wydatków sporządzonych przez jednostki podległe Wojewodzie, w jednostkach tych nie zostały przekroczone planowane wydatki na wynagrodzenia. Wzrost wydatków na wynagrodzenia w odniesieniu do roku poprzedniego wynikał głównie z konieczności wypłat odpraw emerytalnych i nagród jubileuszowych oraz sfinansowania podwyżek dla funkcjonariuszy Państwowej Straży Pożarnej.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie w przeliczeniu na jednego pełnozatrudnionego w 2012 r. wyniosło 3.537 zł i w porównaniu z przeciętnym wynagrodzeniem w 2011 r. było wyższe o 72 zł (2,1%). [Dowód: akta kontroli str.375-378]

2. Przeciętne zatrudnienie w 2012 r. w ŚUW (dysponent III stopnia) wyniosło 456 osób i było niższe w porównaniu do przeciętnego zatrudnienia w 2011 r. o sześć osób (1,2%). Zatrudnienie na koniec 2012 r. wynosiło 464 osoby i było wyższe od przeciętnego w 2012 r. o osiem osób (1,7 %) oraz od zatrudnienia na koniec 2011 r. o 10 osób (2,2%). Wzrost zatrudnienia na koniec roku 2012 w porównaniu do przeciętnego za ten rok oraz wielkości zatrudnienia na koniec 2011 r., spowodowany został głównie przyjęciem w trakcie 2012 r. 27 osób na stanowiska operatorów numerów alarmowych do nowoutworzonego Wojewódzkiego Centrum Powiadamiania Ratunkowego (WCPR).

W 2012 r. wydatki na wynagrodzenia w ŚUW wyniosły 20.470 tys. zł i były wyższe w porównaniu do 2011 r. o 531 tys. zł (2,7%), lecz były niższe o 522 tys. zł od planowanych, w tym o 325 tys. zł w związku z niższym niż planowano wykonaniem wydatków w ramach *Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013* oraz o 140 tys. zł z powodu późniejszego niż planowano zatrudnienia osób do WCPR.

W 2012 r. nie nastąpił wzrost kwoty bazowej, wydatki na wynagrodzenia wzrosły w porównaniu do roku poprzedniego w związku z rozpoczęciem działalności WCPR o 447 tys. zł oraz w związku z przejęciem przez Wojewodę Świętokrzyskiego zadań realizowanych dotychczas przez delegaturę terenową ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa o 23 tys. zł.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie na jednego pełnozatrudnionego w 2012 r. wynosiło 3.740 zł i było wyższe od osiągniętego za 2011 r. o 143 zł (4%). [Dowód: akta kontroli str.658-662]

3. W 2012 r. w ŚUW (dysponent III stopnia) wydatkowano 1.037 tys. zł¹² na sfinansowanie wypłat wynikających z zawartych 151 umów zlecenia i ośmiu umów o dzieło. Z pracownikami jednostki kontrolowanej zawarto dziewięć umów zlecenia na kwotę 57 tys. zł, a z osobami spoza Urzędu – 150 umów zlecenia na kwotę 980 tys. zł. Sześć umów zlecenia na kwotę 17 tys. zł dotyczyło wdrażania *Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy* finansowanego z budżetu środków europejskich.

Szczegółowym badaniem objęto 20 umów o największych kwotach w łącznej wysokości 250 tys. zł, tj. 24,1% poniesionych wydatków z funduszu bezosobowego. W wyniku kontroli stwierdzono, że zleczone prace zostały wykonane i sfinansowane zgodnie z umowami, prawidłowo odebrane, a wydatków dokonano w ramach limitu określonego w planie finansowym.

¹¹ W przeliczeniu na pełne etaty.

¹² W § 4170- Wynagrodzenia bezosobowe.

Umowy zlecenia nie zawierały zobowiązania zleceniobiorcy do wykonywania pracy określonego rodzaju na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem oraz w miejscu i czasie wyznaczonym przez pracodawcę, tj. nie zawierały elementów świadczących o nawiązaniu stosunku pracy. Zakresy prac zleczonych osobie z zewnątrz nie pokrywały się z obowiązkami pracowników. Efekty prac zleczonych były przydatne i wykorzystywane przez badaną jednostkę. [Dowód: akta kontroli str.663-667]

2.2.5. Świadczenia na rzecz osób fizycznych

1. Świadczenia na rzecz osób fizycznych w części 85/26 wyniosły 1.497 tys. zł, tj. 96,9% planu po zmianach i w porównaniu do 2011 r. były wyższe o 115 tys. zł (8,3%).

2. W ŚUW (dysponent III stopnia) świadczenia na rzecz osób fizycznych wyniosły 116 tys. zł, tj. 93,5% planu po zmianach i były wyższe o 43 tys. zł (58,9%) w porównaniu do ubiegłego roku. Najwyższe wydatki poniesiono na: dopłaty do zakupu okularów korygujących do pracy przy obsłudze monitorów – 53 tys. zł, wypłatę ekwiwalentu za umundurowanie – 20 tys. zł oraz za pranie odzieży, zakupy wody mineralnej i posiłków regeneracyjnych – 33 tys. zł. [Dowód: akta kontroli str. 173,403]

2.2.6. Wydatki majątkowe

1. Wydatki majątkowe w części 85/26 zrealizowano w wysokości 81.656 tys. zł, tj. 98,7% planu po zmianach i były niższe od wykonanych w 2011 r. o 32.816 tys. zł (28,7 %), z czego w dziale 600 *Transport i łączność* – 39.056 tys. zł (47,8%), w dziale 010 *Rolnictwo i łowiectwo* – 25.593 tys. zł (31,3%). [Dowód: akta kontroli str.173]

2. ŚUW (dysponent III stopnia) zrealizował wydatki majątkowe w kwocie 4.219 tys. zł, które były wyższe od wykonania w 2011 r. o 816 tys. zł, z tego na zakupy inwestycyjne – 1.149 tys. zł, tj. 90,8% planu po zmianach oraz inwestycje budowlane – 3.070 tys. zł (100% planu po zmianach). Wydatki majątkowe były zgodne z zakresem rzeczowym planu wydatków na 2012 r. i uzasadnione z punktu widzenia realizowanych zadań. Wydatki te wykorzystano między innymi na wykonanie instalacji oddymiającej poziome i pionowe drogi ewakuacyjne w budynku A – lewa strona wraz z piwnicą (1.765 tys. zł), wykonanie instalacji elektrycznej zasilania rolet termoizolacyjnych w budynku C-1 (505 tys. zł) oraz wykonanie projektu budowlanego i wykonawczego termoizolacji budynków ŚUW wraz z wymianą oświetlenia wewnętrznego na energooszczędne (740 tys. zł). Poza wymienionymi wydatkami inwestycyjnymi, środki przeznaczone zostały między innymi na zakup zestawów komputerowych na potrzeby ŚUW (293 tys. zł), samochodu terenowego na potrzeby straży łowieckiej (182 tys. zł) oraz dziewięć urządzeń wielofunkcyjnych xerox na wyposażenie ŚUW (160 tys. zł). Wszystkie planowane zadania inwestycyjne i zakupy zostały zrealizowane, za wyjątkiem wykonania upgrade systemu komputerowego Alcatel OmniPCX Enerprise (6.0) do wersji R10.1. (79 tys. zł). Zakup nie został zrealizowany z powodu unieważnienia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego. [Dowód: akta kontroli str.590,600,649-654]

2.2.7. Zobowiązania

Na koniec 2012 r. zobowiązania w części 85/26 wynosiły 6.797 tys. zł (w tym w ŚUW 2.259 tys. zł) i były wyższe od kwoty zobowiązań na koniec 2011 r. o 623 tys. zł (10,1%). Zobowiązania w kwocie 6.407 tys. zł (94,3% zobowiązań ogółem) dotyczyły wynagrodzeń wraz z pochodnymi, a szczególnie dodatkowego wynagrodzenia rocznego za 2012 r. Pozostałe zobowiązania w kwocie 390 tys. zł (w tym w ŚUW 316 tys. zł) dotyczyły zakupu na podstawie umów wieloletnich energii, materiałów i usług. Na koniec 2012 r. w części 85/26 wystąpiły zobowiązania wymagalne w kwocie 1.656 zł, w tym odsetki za zwłokę, które powstały w zlikwidowanej w 2012 r. Państwowej Straży Rybackiej (PSR) jako odrębnej jednostce budżetowej.

Zobowiązanie zostało wykazane w sprawozdaniu Rb-28 za 2012 r. sporządzonym przez likwidatora tej jednostki i dotyczyło niewypłaconego pracownikowi ekwiwalentu za używanie do celów służbowych własnej odzieży jako roboczej. Do wypłacenia zaległego ekwiwalentu zobowiązywał prawomocny wyrok sądu z 21 listopada 2012 r. Zobowiązanie zostało uregulowane w pełnym zakresie w dniu 24 stycznia 2013 r. [Dowód: akta kontroli str.548-551,668]

2.2.8. Rachunek pomocniczy

W ŚUW (dysponent III stopnia) funkcjonował rachunek sum depozytowych oraz sum na zlecenie (konto 139 – *Inne rachunki bankowe*), na którym na koniec 2012 r. zaewidencjonowana była kwota 106 tys. zł, z tego sumy depozytowe – 96 tys. zł oraz sumy na zlecenie – 10 tys. zł.

Sumy depozytowe dotyczyły wadów lub zabezpieczeń należytego wykonania umowy wniesionych przez 22 kontrahentów.

Sumy na zlecenie stanowiły niewykorzystane środki przyznane przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej decyzją DF-I-4021-6-MK/12 z dnia 25 marca 2012 r., na podstawie art. 109 ust. 4 ustawy z 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnieniu i instytucjach rynku pracy¹³, na organizację w 2012 r. szkoleń pracowników ŚUW oraz wojewódzkiego i powiatowych urzędów pracy z terenu województwa świętokrzyskiego. Kwotę 10 tys. zł zwrócono na rachunek udzielającego dotacji w dniu 16 stycznia 2013 r., tj. z zachowaniem terminu określonego w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 7 października 2011 r. w sprawie szczegółowych zasad gospodarki finansowej Funduszu Pracy¹⁴.

W sprawie niewykorzystania ww. środków Rafał Zamojski – kierownik Oddziału ds. Rynku Pracy w Wydziale Polityki Społecznej ŚUW wyjaśnił, że niższe wykorzystanie środków było spowodowane mniejszymi w porównaniu do zaplanowanych, potrzebami w zakresie wydatków na przeprowadzenie szkoleń. [Dowód: akta kontroli str.669-673]

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki dotyczącej wydatkowania środków nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena
częstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie planowanie i wydatkowanie środków budżetowych.

3. Wydatki budżetu środków europejskich

Opis stanu
faktycznego

Wojewoda Świętokrzyski, jako dysponent części 85/26, odpowiedzialny za pozyskiwanie i przekazywanie środków budżetowych, uczestniczy w realizacji następujących programów w ramach Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia (NSRO):

1. *Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2007-2013*, projekt *Wsparcie techniczne ratownictwa ekologicznego i chemicznego* – realizowany przez Komendę Wojewódzką Państwowej Straży Pożarnej w Kielcach oraz Komendę Główną Państwowej Straży Pożarnej.
2. *Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego na lata 2007-2013*, projekt *Poprawa łączności w jednostkach Państwowej Straży Pożarnej Województwa Świętokrzyskiego za pomocą systemu lokalizacji pojazdów i transmisji danych* – realizowany przez Komendę Wojewódzką Państwowej Straży Pożarnej w Kielcach.
3. *Program Operacyjny Kapitał Ludzki*, projekt *Stworzenie systemu motywowania do innowacyjności nauczycieli w zakresie tworzenia nowych, innowacyjnych programów, metod, technik i narzędzi nauczania* – realizowany przez Kuratorium Oświaty w Kielcach.
4. *Program Operacyjny Pomoc Techniczna 2007-2013* – realizowany przez ŚUW, Wydział Certyfikacji i Rozwoju Regionalnego (instytucja certyfikująca). [Dowód: akta kontroli str.70]

3.1. Planowanie wydatków

Projekt budżetu na 2012 r. w zakresie wydatków środków europejskich części 85/26 został opracowany zgodnie z zasadami określonymi w rozporządzeniu z 9 marca 2011 r. w sprawie szczegółowego sposobu, trybu i terminów opracowania materiałów do projektu ustawy budżetowej na rok 2012¹⁵.

Zgłoszone do projektu budżetu wydatki budżetu środków europejskich części 85/26 zostały rzetelnie zaplanowane w wysokości 8.252 tys. zł i w takiej kwocie ujęte w ustawie budżetowej. W trakcie roku plan wydatków został zwiększony decyzją Ministra Finansów

¹³ Dz. U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415 ze zm.

¹⁴ Dz. U. Nr 221, poz. 1317.

¹⁵ Dz. U. Nr 56, poz. 290.

z 14 czerwca 2012 r. środkami z rezerw celowych o 225 tys. zł, tj. do wysokości 8.477 tys. zł. Dokonana w trakcie roku zmiana w planie tych wydatków była celowa. Środki zostały przeznaczone na sfinansowanie wynagrodzeń wraz z pochodnymi dla członków korpusu służby cywilnej zaangażowanych we wdrażanie projektu KIK/57 *Podniesienie jakości usług świadczonych w Jednostkach Organizacyjnych Pomocy Społecznej w celu wzmocnienia podmiotowości i aktywności zawodowej podopiecznych w ramach Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy (SPPW)*, dla jednostki realizującej, tj. ŚUW w Kielcach. [Dowód: akta kontroli str.70,404-424,432-471]

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

3.2. Realizacja wydatków budżetu środków europejskich

Opis stanu
faktycznego

Wydatki budżetu środków europejskich w części 85/26 wyniosły 4.164 tys. zł i stanowiły 49,1% planowanych oraz 50,5% kwoty przyjętej w ustawie budżetowej. Niepełne wykorzystanie środków europejskich spowodowane było przyczynami niezależnymi od Wojewody.

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (PROW) zrealizowano w 34,9% planowanych wydatków, natomiast *SPPW* w 29,8%. Niewykorzystanie środków spowodowane było opóźnieniami realizacji projektów w ramach *PROW* powstałymi na skutek przedłużających się postępowań odwoławczych w sprawach scalania gruntów, a w przypadku *SPPW*, z powodu przedłużających się negocjacji na szczeblu rządowym pomiędzy stroną polską i szwajcarską.

Do realizacji w 2012 r. złożono zlecenia płatności na kwotę 4.164 tys. zł, która była zgodna z wielkością zrealizowanych płatności i wykonanych wydatków. Nie wystąpiły opóźnienia w realizacji zleceń płatności przez Bank Gospodarstwa Krajowego (BGK).

Z budżetu środków europejskich finansowano głównie projekty realizowane w ramach *PROW na lata 2007-2013*, na które przeznaczono 1.728 tys. zł, tj. 41,5% ogółu wydatków dziale 010 *Rolnictwo i Łowiectwo*. W ramach *Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2007-2013* wydatkowano 1.146 tys. zł (27,5%) w dziale 754 *Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa*. W ramach *Regionalnego Programu Infrastruktura i Środowisko*, wydatkowano 583 tys. zł (14,0%) w dziale 754. [Dowód: akta kontroli str.140,472]

Badaniem objęto wydatki poniesione w ŚUW (dysponent III stopnia) na realizację *SPPW* w kwocie 344 tys. zł, tj. 100% ogółu wydatków budżetu środków europejskich zrealizowanych przez ŚUW oraz 8,3%, wydatków wykonanych w części 85/26, z tego:

- Wydatki na wynagrodzenia wraz z pochodnymi oraz na zakupy towarów i usług w kwocie 335 tys. zł, z tego w § 4027 *Wynagrodzenia osobowe członków korpusu służby cywilnej* – 188 tys. zł, § 4117 *Ubezpieczenia społeczne* – 33 tys. zł, § 4127 *Składki na fundusz pracy* – 5 tys. zł, § 4177 *Wynagrodzenia bezosobowe* – 17 tys. zł, § 4217 *Zakup materiałów i wyposażenia* – 46 tys. zł, § 4307 *Zakup usług pozostałych* – 44 tys. zł, § 4387 *Zakup usług obejmujących tłumaczenia* – 2 tys. zł.
- Wydatki majątkowe w kwocie 9 tys. zł, tj. § 6067 *Wydatki na zakupy inwestycyjne*.

W wyniku badania stwierdzono, że wydatki te zrealizowano zgodnie z planem finansowym i umową o dofinansowanie. Wykonawcy umów zostali wybrani w sposób zapewniający uczciwą konkurencję, przy zastosowaniu przepisów o zamówieniach publicznych. Wydatki były kwalifikowalne, rzetelnie udokumentowane i zrealizowane w terminach wynikających z umowy o dofinansowanie. W wyniku realizacji zadania osiągnięto ustalone we wnioskach o dofinansowanie cele, w postaci sfinansowania kosztów wynagrodzeń wraz z pochodnymi osób zajmujących się wdrażaniem projektu *SPPW*, zakupu wyposażenia (zestawy komputerowe, drukarka, aparat fotograficzny, kserokopiarka oraz materiały eksploatacyjne) dla pracowników zajmujących się wdrażaniem projektu, wykonania materiałów informacyjno-promocyjnych oraz produkcji i emisji filmu reklamowego o projekcie *SPPW*. [Dowód: akta kontroli str.673-710]

W 2012 r. jednostki podległe Wojewodzie, które realizowały wydatki z budżetu środków europejskich, nie prowadziły rachunków pomocniczych wydatków z budżetu środków europejskich, (o których mowa w § 14 ust. 3 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie

szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa). Z uwagi na powyższe, nie występowały odsetki, które winny być zwrócone na rachunek BGK.

Jednostki realizujące projekty finansowane z budżetu środków europejskich przekazywały do BGK zlecenia płatności wydatków na podstawie dokumentów źródłowych (faktur, list wynagrodzeń itp.). Zlecenia płatności obejmujące finansowanie wybranych do badania wydatków przekazywane były do BGK zgodnie z harmonogramem, w terminach umożliwiających ich realizację przed upływem terminu płatności.

Wojewoda monitorował prawidłowość rozliczeń dokonywanych przez BGK płatności ze środków europejskich, dokonywanych na podstawie zleceń płatności przez podległe jednostki realizujące programy między innymi poprzez analizę miesięcznych informacji o zleceniach płatności otrzymywanych od BGK.

Nie wystąpiły przypadki ujmowania w zleceniach płatności ze środków europejskich wydatków poniesionych wcześniej z budżetu państwa. [Dowód: akta kontroli str.711-722]

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena
cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie planowanie i wykonanie wydatków budżetu środków europejskich.

4. Roczne sprawozdania budżetowe oraz kwartalne sprawozdania w zakresie operacji finansowych

4.1. Mechanizmy zapewniające kontrolę prawidłowości sporządzania sprawozdań

W ramach części 85/26 nie ustalono formalnych (pisemnych) procedur kontroli prawidłowości sporządzania sprawozdań budżetowych przez podległych dysponentów, w tym przez Wojewodę Świętokrzyskiego pełniącego funkcję dysponenta trzeciego stopnia. W wyniku analizy działań podejmowanych w okresie objętym kontrolą przez pracowników ŚUW w zakresie kontroli zarówno sprawozdań przesyłanych przez podległych dysponentów, jak i sprawozdań jednostkowych sporządzanych przez ŚUW stwierdzono, że działania te były wystarczające, aby na akceptowalnym poziomie ograniczyć ryzyko, że dane wykazane w tych sprawozdaniach będą nierzetelne. [Dowód: akta kontroli str.723]

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Uwagi dotyczące
badanej
działalności

NIK zwraca uwagę na potrzebę ustanowienia w części 85/26 formalnych procedur kontroli prawidłowości sporządzania sprawozdań budżetowych. Wynika to między innymi ze standardu nr 10 określonego w Komunikacie nr 23 Ministra Finansów z 16 grudnia 2009 r. w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych¹⁶, wskazującego na celowość dokumentowania procedur wewnętrznych, instrukcji i wytycznych funkcjonujących w systemie kontroli zarządczej, aby zapewnić ich spójność i dostępność dla wszystkich osób, dla których są one niezbędne.

4.2. Prawidłowość i rzetelność rocznych sprawozdań budżetowych oraz sprawozdań w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2012 r.

Opis stanu
faktycznego

Badaniem objęto prawidłowość sporządzenia jednostkowych, rocznych sprawozdań budżetowych ŚUW za rok 2012 (dysponenta trzeciego stopnia):

- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb23);
- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27);
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28);
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa w zakresie programów realizowanych ze środków pochodzących z budżetu UE oraz niepodlegających zwrotowi środków

¹⁶ Dz.Urz.MF Nr 15, poz. 84.

z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie EFTA, z wyłączeniem wydatków na Wspólną Politykę Rolną (Rb-Programy);

- sprawozdanie z wykonania wydatków budżetu środków europejskich (Rb-28 UE),
- Zbadano także sprawozdania finansowe za IV kwartał 2012 r. o stanie:
- należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N);
 - zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

Sprawozdania zostały sporządzone w terminach określonych w rozporządzeniach Ministra Finansów z 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej¹⁷ i 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych¹⁸.

Sprawozdania te zostały sporządzone rzetelnie i przekazują prawdziwy obraz dochodów i wydatków, a także należności i zobowiązań w 2012 r. Dane w nich wykazane wynikały z danych ewidencji księgowej. [Dowód: akta kontroli str.724-725]

Wykazane w sprawozdaniu rocznym Rb-23 dochody wykonane i przekazane na rachunek bieżący budżetu państwa wyniosły 30.935.789,07 zł i były zgodne z kwotą wykazaną w sprawozdaniu Rb-27. Wydatki wykazane zostały w kwocie 38.273.619,21 zł i były równe kwocie ujętej w sprawozdaniu Rb-28. Wykazany w sprawozdaniu Rb-23 „zerowy” stan środków na rachunku bieżącym został potwierdzony przez Oddział Okręgowy NBP w Kielcach w dniu 4 lutego 2013 r. [Dowód: akta kontroli str.726-727]

Przedstawiona w rocznym sprawozdaniu Rb-27 kwota dochodów wykonanych (30.935.789,07 zł) była zgodna z ewidencją księgową, tj. z zapisami na koncie 130 *Rachunek dochodów budżetowych*. Analityczna ewidencja zrealizowanych dochodów budżetowych, prowadzona w systemie finansowo-księgowym do konta 130, uwzględniała podziałki klasyfikacji budżetowej (dział, rozdział, paragraf). [Dowód: akta kontroli str.728-745]

Kwota wydatków ogółem za 2012 r. wykazana w rocznym sprawozdaniu Rb-28 (38.273.619,21 zł) była zgodna z zapisami na koncie 130 po stronie Ma i kwotą środków otrzymanych w 2012 r. z Ministerstwa Finansów. Analityczna ewidencja zrealizowanych wydatków budżetowych, prowadzona do konta 130, uwzględniała podziałki klasyfikacji budżetowej (dział, rozdział, paragraf). [Dowód: akta kontroli str.746-756]

Kwoty wydatków wykazane w rocznym sprawozdaniu Rb-28 Programy były zgodne z odpowiednimi wydatkami ujętymi w sprawozdaniu Rb-28 w zakresie współfinansowania krajowego oraz współfinansowania z budżetu Unii Europejskiej czasowo finansowanymi w ramach budżetu państwa. [Dowód: akta kontroli str.757-760]

Wykazana w kwartalnym sprawozdaniu Rb-N kwota należności ogółem w wysokości 26.401.220,30 zł wynikała z ewidencji na kontach analitycznych do konta 221. [Dowód: akta kontroli str.761-763]

W ŚUW nie wystąpiły zobowiązania wymagalne oraz zobowiązania z tytułu papierów wartościowych, zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz przyjętych depozytów, podlegające wykazaniu w kwartalnym sprawozdaniu Rb-Z. [Dowód: akta kontroli str.764-766]

Do okresów sprawozdawczych roku 2012 miały zastosowanie przepisy rozporządzenia Ministra Finansów z 28 grudnia 2011 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym¹⁹. Zgodnie z założeniami przyjętymi do kontroli wykonania budżetu państwa w 2012 r., badanie rocznego sprawozdania z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1) zostało ograniczone do sprawdzenia zgodności kwot wydatków ujętych w tych sprawozdaniach z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej oraz terminowości ich sporządzania. Stwierdzono, że kwoty wydatków wykazane w rocznym sprawozdaniu z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1) były zgodne z zapisami po stronie Ct konta 990 *Plan finansowy wydatków budżetowych w układzie zadaniowym*. Sprawozdanie zostało sporządzone w terminie określonym w ww. rozporządzeniu. [Dowód: akta kontroli str.767-775]

¹⁷ Dz. U. Nr 20, poz. 103.

¹⁸ Dz. U. Nr 43, poz. 247.

¹⁹ Dz. U. Nr 298, poz. 1766.

Badanie łącznych sprawozdań budżetowych Rb-28 Programy, Rb-28 Programy WPR, Rb-28UE, Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych, Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji budżetu państwa oraz Rb-BZ1 – Roczne sprawozdanie z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich części 85/26 – województwo świętokrzyskie, wykazało, że dane z jednostkowych sprawozdań zostały przeniesione prawidłowo do sprawozdań łącznych²⁰. Sprawozdania łączne zostały przekazane terminowo do Ministerstwa Finansów oraz do GUS (sprawozdania Rb-Z i Rb-N) w wersji elektronicznej oraz papierowej. [Dowód: akta kontroli str.776-827]

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena
częstkowa

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie roczne sprawozdania budżetowe i sprawozdania w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2012 r. oraz pozytywnie opiniuje zgodność kwot wydatków ujętych w sprawozdaniach z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym z ewidencją księgową.

5. Księgi rachunkowe

Opis stanu
faktycznego

Przyjęta w ŚUW dokumentacja opisująca zasady rachunkowości spełniała warunki określone w ustawie z 29 września 1994 r. o rachunkowości²¹ (uor). Określono w niej – stosownie do standardów rachunkowości – stanowiska i zakresy obowiązków osób odpowiedzialnych za wykonywanie poszczególnych czynności w ramach systemu rachunkowości, w tym kontroli funkcjonalnej. [Dowód: akta kontroli str.852-856]

W obowiązującym w ŚUW zakładowym planie kont wprowadzonym zarządzeniem nr 81/2012 Wojewody Świętokrzyskiego z 14 sierpnia 2012 r. dokonano zmian w zakresie funkcjonowania syntetycznych kont bilansowych (130 – *rachunek bieżący jednostki*, 139 – *inne rachunki bankowe*, 223 – *rozliczenie wydatków budżetowych*, 240 – *pozostałe rozrachunki*, 800 – *fundusz jednostki*, 853 – *fundusze celowe*, 860 – *wynik finansowy*, 230 – *rozliczenia z budżetem środków europejskich*, 245 - *wpływy do wyjaśnienia*, 770 – *zyski nadzwyczajne*, 771 – *straty nadzwyczajne*, 976 – *wzajemne rozliczenia między jednostkami*, 990 – *plan finansowy wydatków budżetowych w układzie zadaniowym*), wynikających z zapisów zawartych w rozporządzeniu Ministra Finansów z 19 stycznia 2012 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej. [Dowód: akta kontroli str.828-851]

W ŚUW od 30 grudnia 2011 r. funkcjonował, zatwierdzony do stosowania przez Wojewodę Świętokrzyskiego system księgowości komputerowej TBD-FK wersja 2. Zasady ochrony danych, w tym metody zabezpieczenia dostępu do danych oraz systemu ich przetwarzania określone zostały w dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości. System księgowości komputerowej spełniał wymagania określone w ustawie o rachunkowości, tj. zapewniał:

- ciągłość numeracji zapisów w dzienniku (lub dziennikach częściowych) oraz ustalenie osoby odpowiedzialnej za treść zapisu (art. 14 ust. 4 uor);
- kontrolę kompletności i poprawności zapisów, w tym poprawności sekwencji dat: operacji gospodarczej, dowodu i zapisu księgowego (art. 23 ust. 2 i 4 uor);
- trwałość zapisów i brak możliwości ich modyfikacji (art. 23 ust. 1 uor); system wymagał zatwierdzenia zapisów przed automatycznym wygenerowaniem sprawozdań

²⁰ W celu sformułowania opinii dotyczącej rzetelności, terminowości i poprawności pod względem formalno-rachunkowym łącznej sprawozdawczości budżetowej badaniami objęto sprawozdania, które nie są przekazywane w systemie TREZOR, tj. Rb-28 Programy, Rb-28 Programy WPR, Rb-28 UE, Rb-Z, Rb-N, Rb –BZ1.

²¹ Dz. U. z 2013 r., poz. 330.

budżetowych Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych oraz Rb-28 z wykonania planu wydatków budżetowych. [Dowód: akta kontroli str.857-858]

W trakcie kontroli przeprowadzono badanie w zakresie poprawności formalnej dowodów i zapisów księgowych (testy kontroli) oraz wiarygodności zapisów księgowych pod kątem prawidłowości wartości transakcji (zgodność z fakturą oraz zgodność faktury z umową, zamówieniem), okresu księgowania, ujęcia na kontach syntetycznych i analitycznych (a w konsekwencji ujęcia w sprawozdaniach budżetowych). Próbę do badania wyznaczono ze zbioru dowodów księgowych będących fakturami lub dokumentami równoważnymi fakturom i stanowiących podstawę płatności w 2012 r. oraz odpowiadających tym dokumentom zapisów księgowych. W celu wyznaczenia tego zbioru dokonano analizy, przedstawionych do kontroli w formie elektronicznej, wszystkich pozycji operacji księgowych wykazanych w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r. Spośród ww. pozycji operacji wyeliminowano zapisy:

- dotyczące wynagrodzeń osobowych i ich pochodnych, ze względu na niskie ryzyko wystąpienia nieprawidłowości;
- będące poleceniami przelewu i stanowiącymi wyciągi bankowe, jako zapisy wtórne do zapisów obrazujących faktury i dokumenty im równoważne;
- dotyczące transakcji o niewielkiej wartości (poniżej 50 zł).

Z określonego w powyższy sposób zbioru stanowiącego 11.904 zapisów księgowych dokonano losowania próby 119 dowodów i odpowiadających im zapisów księgowych statystyczną metodą monetarną²² na kwotę 7.921 tys. zł. Niezależnie od powyższego badaniu poddano także trzy dowody (zapisy) księgowe na kwotę 109 tys. zł dobrane w sposób celowy. Wydatki objęte badaniem stanowiły 21% zrealizowanych wydatków przez ŚUW w kwocie 38.274 tys. zł.

W wyniku przeprowadzonego badania stwierdzono, że nie wystąpiły nieprawidłowości za wyjątkiem poniżej opisanych przypadków.

Nie wystąpiły przypadki nieterminowego księgowania dowodów księgowych, które miałyby wpływ na prawidłowość sprawozdawczości budżetowej. [Dowód: akta kontroli str. 859-862]

W ŚUW w 2012 r. przeprowadzono inwentaryzację środków pieniężnych w kasie i na rachunkach bankowych, należności i zobowiązań, gruntów, wartości niematerialnych i prawnych, spółdzielczego własnościowego prawa do lokali, materiałów i środków trwałych w magazynie. Dotrzymane zostały terminy, częstotliwość oraz formy przeprowadzania inwentaryzacji określone w art. 26 uor. Wyniki inwentaryzacji rozliczono zgodnie z art. 27 uor. [Dowód: akta kontroli str. 863-878]

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W obowiązującym w ŚUW zakładowym planie kont, w okresie objętym kontrolą, nie dokonano wszystkich zmian wprowadzonych w 2012 r. rozporządzeniem Ministra Finansów zmieniającym rozporządzenie w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, tj.:
 - nie zostało wprowadzone do planu kont konto pozabilansowe 992 *Zapewnienie finansowania lub dofinansowania z budżetu państwa*;
 - nie wprowadzono zmian do zasad funkcjonowania konta 080 *Środki trwałe w budowie* w zakresie nierozliczania poprzez ww. konto wartości niematerialnych i prawnych;
 - nie wprowadzono zmian do zasad funkcjonowania konta 720 *Przychody z tytułu dochodów budżetowych* oraz konta 750 *Przychody finansowe*.

Za powyższą nieprawidłowość, zgodnie z art. 4 ust. 5 i art. 10 ust. 2 uor odpowiedzialność ponosi Wojewoda Świętokrzyski, która wyjaśniła, że powyższe zmiany nie zostały wprowadzone w terminie z powodu przeoczenia, stwierdzając jednocześnie,

²² Metoda statystyczna uwzględniająca prawdopodobieństwo wyboru proporcjonalnie do wartości transakcji (MUS).

iż fakt ten nie spowodował żadnych nieprawidłowości w zakresie dokonywanych księgowania.

Wojewoda zarządzeniem nr 19/2013 z dnia 13 lutego 2013 r. usunęła powyższe nieprawidłowości, poprzez uwzględnienie w zasadach (polityce) rachunkowości konta 992 oraz zamieszczenie zmian funkcjonowania kont 080, 720 i 750.

[Dowód: akta kontroli str.828-851, 879-883]

2. Zapisy księgowe dotyczące dwóch dowodów księgowych (faktur) na łączną kwotę 49 tys. zł zawierały nieprawidłową datę dokonania operacji gospodarczej, tj. datę wystawienia faktur, która była inna niż data operacji gospodarczej.

Zgodnie z art. 23 ust. 2 pkt 1 uor zapis księgowy powinien zawierać datę dokonania operacji gospodarczej.

Księgi rachunkowe, stosownie do art. 24 ust. 2 uor, uznaje się za rzetelne, jeżeli dokonane w nich zapisy odzwierciedlają stan rzeczywisty.

Główna księgową ŚUW wyjaśniła, że nieprawidłowość powstała w wyniku pomyłki przez osobę wprowadzającą dane do systemu księgowego jednostki i nie rzutowała na prawidłowość prowadzonej ewidencji księgowej. [Dowód: akta kontroli str.884-893]

Ocena
częstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wiarygodność ksiąg rachunkowych w odniesieniu do rocznych sprawozdań budżetowych i sprawozdań w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2012 r. oraz ich zgodność z zasadami rachunkowości, a także skuteczność funkcjonowania systemu rachunkowości oraz mechanizmów kontroli zarządczej dotyczących operacji finansowych i gospodarczych. Stwierdzone w toku kontroli NIK nieprawidłowości nie miały wpływu na wiarygodność ksiąg rachunkowych.

6. Działania podejmowane przez dysponenta części budżetu państwa w ramach nadzoru i kontroli

Opis stanu
faktycznego

Wynikający z art. 175 ust. 1 i 2 ustawy o finansach publicznych obowiązek sprawowania nadzoru i kontroli dysponenta głównego nad podległymi jednostkami realizowany był przez Wojewodę następująco:

- w formie pisemnych analiz kwartalnych sporządzanych przez dyrektora Wydziału Finansów i Budżetu i zatwierdzanych przez zespół doradców Wojewody; przedmiotem ww. analiz były zagadnienia wyszczególnione w art. 175 ust. 2 ustawy o finansach publicznych, a ponadto stan zobowiązań na koniec każdego kwartału oraz zakres kontroli podejmowanych przez Oddział Kontroli Finansowej. Analizy zawierały, wynikające z ich treści, wnioski i zalecenia kierowane do podległych dysponentów dotyczące między innymi: zwiększenia skuteczności ściągalności zaległości powstałych z tytułu zaliczek alimentacyjnych, przetrzymywania przez samorządy gminne znacznych środków na rachunkach bankowych przeznaczonych na świadczenia rodzinne, zaliczki alimentacyjne, składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego oraz na realizację pozostałych zadań, poprawy realizacji dochodów osiąganych przez podległe jednostki, zwiększenia skuteczności ściągalności zaległości powstałych z tytułu opłat pobieranych za zarząd, użytkowanie wieczyste, dzierżawę i sprzedaż nieruchomości Skarbu Państwa. Były one na bieżąco realizowane przez adresatów;
- w formie kontroli przeprowadzonych przez Oddział Kontroli Finansowej ŚUW w j.s.t. i podległych im jednostkach, w tym w samorządzie gminnym – 28 kontroli, powiatowym – 24, wojewódzkim – pięć, w jednostkach podporządkowanych lub nadzorowanych przez Wojewodę – 17 kontroli oraz w organizacjach pożytku publicznego – dwie. Kontrole dotyczyły między innymi działalności finansowej, przestrzegania wstępnej oceny celowości zaciągania zobowiązań i dokonywania wydatków, pobierania i gromadzenia środków publicznych, prawidłowości wykorzystania dotacji celowych udzielonych na dofinansowanie bieżących zadań własnych i zleconych z zakresu administracji rządowej oraz realizacji związanych z nimi dochodów stanowiących należności Skarbu Państwa. M.in. kontrola przeprowadzona w Świętokrzyskim Wojewódzkim Inspektoracie Ochrony Roślin i Nasiennictwa (WIORiN) wykazała nieprawidłowości w postępowaniu przetargowym dotyczącym dostawy oleju grzewczego do kotłowni olejowej WIORiN, w wyniku czego Wojewoda złożyła do rzecznika

dyscypliny finansów publicznych zawiadomienie o naruszeniu dyscypliny finansów publicznych przez świętokrzyskiego wojewódzkiego inspektora ochrony roślin i nasiennictwa.

Wnioski i zalecenia sformułowane na podstawie ww. kontroli dotyczyły głównie: stosowania nieprawidłowej klasyfikacji budżetowej, nieterminowego przekazywania środków stanowiących dochody Skarbu Państwa, przekroczeń planu wydatków budżetowych, nieprawidłowego sporządzania sprawozdań finansowych i były na bieżąco realizowane przez adresatów. [Dowód: akta kontroli str.475-490,498-546]

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena
częstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działania podejmowane przez Wojewodę w ramach nadzoru i kontroli.

7. Realizacja wniosków NIK z kontroli wykonania budżetu państwa w 2011 r. w części 85/26 województwo świętokrzyskie

NIK wniosowała w wystąpieniu pokontrolnym, dotyczącym wykonania budżetu państwa w 2011 r. w części 85/26, w zakresie wydatkowania środków, o zaprzestanie dokonywania z nieuzasadnionym wyprzedzeniem zapłaty za wykonane dostawy i usługi oraz zlecenia realizacji zadań finansowanych ze środków publicznych, zgodnie z wynikającymi z ustawy o finansach publicznych, zasadami powszechności dostępu do realizacji zadań finansowanych ze środków publicznych i dokonywania wyboru najkorzystniejszej oferty. Wnioski zostały zrealizowane. [Dowód: akta kontroli str.590,591,599]

Ocena
częstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działania Wojewody w badanym obszarze.

IV. Wnioski

Wnioski
pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli²³, wnioskuje o ujmowanie w zapisach księgowych prawidłowej daty dokonania operacji gospodarczej.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Kielcach.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania
uwag i wykonania
wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

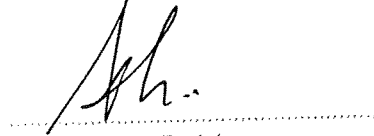
W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

²³ Dz. U. z 2012 r., poz. 82 ze zm.

Kielce, dnia 14 kwietnia 2013 r.

Kontrolerzy

Andrzej Kamiński
główny specjalista kontroli państwowej

Podpis

Jerzy Stachowiak
główny specjalista kontroli państwowej

Podpis

Dyrektor
Delegatury Najwyższej Izby Kontroli
w Kielcach

Tadeusz Poddębniak

DYREKTOR
Delegatury Najwyższej Izby Kontroli
w Kielcach

Tadeusz Poddębniak
Podpis

